

Številka: 1812-1064/2020 (561)

Ljubljana, dne 30. 08. 2021

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

prof. dr. Simona Kustec, ministrica

simona.kustec@gov.si

Ministrstvo za zdravje

Janez Poklukar, minister

janez.poklukar@gov.si

Zadeva: Pismo pred pričetkom šolskega leta 2021/2022

Spoštovani,

pred nami je pričetek novega šolskega leta, ki ga zaznamuje širjenje okužb s SARS-CoV-2. Trenutna epidemiološka slika v Sloveniji je resna in ji je potrebno posvetiti vso pozornost.

Zato želimo v epidemiološki službi Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) s tem dopisom seznaniti odločevalce, ki so vključeni v področje vzgoje in izobraževanja, s trenutnim stanjem, z nujnostjo spoštovanja ukrepov na področju vzgoje in izobraževanja in izvedbo petih nujnih korakov, ki bodo omogočili delujoč sistem vzgoje in izobraževanja.

Trenutno epidemiološko stanje na področju otrok in mladostnikov v Sloveniji:

- V tednu od 23. do 29. avgusta 2021 je bilo med otroki starimi od 1 do 5 let 70 aktivnih primerov, od 6 do 14 let 324 aktivnih primerov in od 15 do 18 let 699 aktivnih primerov okužbe s SARS-CoV-2¹. To pomeni, da bi bilo v karanteno napotenih večje število oddelkov osnovnih in srednjih šol.
- Do 29. avgusta 2021 je bilo polno cepljenih 3,9 % otrok in mladostnikov v starostni skupini 0-17 let².
- V Sloveniji prevladuje delta različica virusa SARS-CoV-2, ki je v 40 % do 60 % bolj kužna od predhodnih različic virusa³.

¹ NIJZ. Spremljanje okužb s SARS CoV-2 pri otrocih in mladostnikih ter pedagoškem kadru v šolskem letu 2020/21.

Dostopno na (17.08.2021): <https://www.nijz.si/sl/dnevno-spremljanje-okuzb-s-sars-cov-2-covid-19>.

² NIJZ. Cepljenje proti covid-19 v Sloveniji. Dostopno na (29.08.2021): <https://www.nijz.si/sl/dnevno-spremljanje-okuzb-s-sars-cov-2-covid-19>.

³ ECDC. Implications for the EU/EEA on the spread of the SARS-CoV-2 Delta (B.1.617.2) variant of concern – 23 June 2021.

ECDC: Stockholm; 2021. Dostopno na (28.06.2021): <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/threat-assessment-emergence-and-impact-sars-cov-2-delta-variant>.

- Raziskave kažejo, da ima delta različica SARS-CoV-2 izjemno velik potencial širjenja v vzgojno-izobraževalnih zavodih. Raziskava Lam-Hine T in sodelavcev (2021) poroča o izbruhu, v katerem je učitelj v osnovni šoli med glasnim branjem, pri čemer ni uporabljal maske, s SARS-CoV-2 okužil polovico učencev (12 od 24). Učenci so okužbo prenesli v domače okolje in druge oddelke v šoli⁴.

Vsa navedena dejstva narekujejo izjemno resen pristop k obvladovanju širjenja SARS-CoV-2 v vzgojno-izobraževalnih zavodih.

Prvič: Potrebno je spoštovanje vseh higienskih ukrepov, s katerimi se ob pojavu okužbe zmanjša intenzivnost širjenja znotraj mehurčka. Poleg higienskih ukrepov sta dva ukrepa izrazito pomembna: oblikovanje in vzdrževanje stalnih skupin (t.i. "mehurčkov") in učinkovito prezračevanje prostorov v vzgojno-izobraževalnih zavodih⁵.

Drugič: Potrebno je takojšnje in pravilno ukrepanje po izdelanem protokolu v primeru pojava okužbe s SARS-CoV-2 v vzgojno-izobraževalnem zavodu.

Tretjič: Potrebno je spodbuditi in motivirati zaposlene, dijake in učence tretje triade, da se cepijo in jih intenzivno ozaveščati o pomenu cepljenja za obvladovanje pandemije covid-19.

Četrto: Potrebno je spodbuditi in motivirati učence in dijake, da odgovorno pristopijo k prostovoljnemu samotestiranju. S samotestiranjem odkrijemo okužbo pri učencih in dijakih, ki sicer ne kažejo značilnih znakov bolezni covid-19, a so z virusom SARS-Cov-2 okuženi in okužbo prenašajo naprej. Ta način testiranja ponuja učencem in dijakom prijaznejšo izvedbo testiranja na okužbo s SARS-CoV-2 v varnem domačem okolju⁶.

Petič: Potrebna je priprava in obravnava ustreznih zakonskih podlag, ki bodo omogočile čim bolj nemoten proces vzgoje in izobraževanja v času, ko se soočamo s pandemijo covid-19. Zakonske podlage bodo omogočile delo epidemiološke službe in njeno dobro sodelovanje z vodstvi vzgojno-izobraževalnih zavodov. V prvi vrsti je potrebno urediti 1) status staršev učencev, ki so polno cepljeni ali so bolezen covid-19 že preboleli, a se za njih izvaja pouk na daljavo, za kar potrebujejo varstvo odrasle osebe (otroci do vključno 5. razreda osnovne šole) in 2) protokol zbiranja podatkov o visokorizičnih kontaktih in njihovih zakonitih zastopnikih ter posredovanja teh podatkov s strani vodstva vzgojno-izobraževalnih zavodov v epidemiološko službo NIJZ.

⁴ Lam-Hine T, McCurdy SA, Santora L, et al. Outbreak Associated with SARS-CoV-2 B.1.617.2 (Delta) Variant in an Elementary School — Marin County, California, May–June 2021. Center for Disease Control and Prevention, Morbidity and Mortality Weekly Report, 27.08.2021. Dostopno na (29.08.2021): <https://www.cdc.gov/mmwr/volumes/70/wr/pdfs/mm7035e2-H.pdf>.

⁵ Villers J, Henriques A, Calarco S et al. SARS-CoV-2 aerosol transmission in schools: the effectiveness of different interventions. MedRxiv preprint (August 20, 2021). Dostopno na (30.08.2021): <https://www.medrxiv.org/content/10.1101/2021.08.17.21262169v1.full.pdf+html>.

⁶ Harmon A, Chang C, Salcedo N, et al. Validation of an At-Home Direct Antigen Rapid Test for COVID-19. JAMA Network Open. 2021;4(8):e2126931. Dostopno na (30.08.2021): <https://jamanetwork.com/journals/jamanetworkopen/fullarticle/2783550>.

Zavedamo se, da okoliščine, v katerih smo se znašli vsi, predstavljajo velike izzive na področju vzgoje in izobraževanja. V epidemiološki službi NIJZ bomo še naprej vlagali vse napore v preprečevanje širjenja okužb s SARS-CoV-2 v vzgojno-izobraževalnih zavodih, skladno s svojimi pristojnostmi in zmožnostmi. Pri tem bomo sodelovali z vsemi deležniki, pripravljali epidemiološka navodila za vzgojno-izobraževalne zavode, obravnavali posamezne izbruhe v vzgojno-izobraževalnih zavodih ter spremljali epidemiološko situacijo v državi in podajali strokovne predloge za zajezitev širjenja okužb s SARS-Cov-2 in obvladovanje pandemije tako na vzgojno-izobraževalnem področju kot tudi na vseh ostalih področjih.

Epidemiološka služba NIJZ bo skladno s svojimi pristojnostmi in zmožnostmi vložila vse napore v preprečevanje širjenja okužb s SARS-CoV-2 v vzgojno-izobraževalnih zavodih, kjer nas vodi ena sama želja: omogočiti in ohraniti izobraževanje v vzgojno-izobraževalnih zavodih. Če bomo napore v zasledovanje tega cilja vložili vsi deležniki, vsak posameznik in vsi skupaj, verjamemo, da ga bomo z združenimi močmi tudi dosegli.

Z lepimi pozdravi,

Mario Fafangel, dr. med., spec. javnega zdravja
predstojnik Centra za nalezljive bolezni